

Obsah

Klubové zprávy

Radioamatérské setkání Tatry 2004	2
Vzpomínka na Herberta Grünhuta, OK1HEA	2
Připomínky ČRK k návrhu nových Povolovacích podmínek.....	3
Silent Key OK1AC, OK2BSA, OK1ADW, OK1WB...3	
Podmínky soutěže „OK Maraton o Putovní pohár Josefa Čecha, OK2-4857“	4
Setkání nejen šumperských radioamatérů	5

Začínajícím

Experimenty z elektroniky - 7	
Atenuátory	6
Optoelektronické vazební členy.....	7

Radioamatérské souvislosti

SSB a CW Rx pro 80 m s přímým směřováním....	9
Slyšeli jste někdy meteory?	10
Amatérské radio a katastrofa v jihovýchodní Asii... 11	

Provoz

Diplom 15. let radioklubu OK1OFP Pražák	11
---	----

Moon Contest	11
Týden aktivity CW - CW Activity Week	12
Pátý „Kontrolní den“ na mikrovlnách... 47 GHz ..	12
SSTV zdarma	13
Diplom CW-PX-EU.....	14
Diplom CW-QRP-C.....	14
Průvodce začínajících v RTTY závodech.....	15
Diplom 100 let města Smržovky	30
DTC Contest.....	31

Technika

Modifikace drátové směrovky VK2ABQ a její praktické řešení - 1	17
Oprava vertikálních antén s trapy.....	19
PSV - metr na principu měření impedance.....	20
Nepoužitelné, ale používané CW filtry - 2	23
Krátké antény Yagi s velkým ziskem pro pásmo 2 m - 2	26
PA pro FT817 a nejenom pro něj.....	28
Otočné kondenzátory pro amatérské využití	5

Závodění

Kalendář závodů na VKV	30
Kalendář závodů na KV	31

Výsledky závodů

OK SSB závod 2004.....	30
------------------------	----

Různé

Soukromá inzerce.....	8, 27, 30
-----------------------	-----------

Jednání Rady ČRK

Ve dnech 6. 11., 7. 12. 2004 a 8. 1. 2005 proběhla jednání Rady a výkonného výboru ČRK. Usnesení z těchto jednání naleznete na webu ČRK (www.crk.cz/CZ/ZAPISYC.HTM). Rada ČRK připravuje způsob zveřejňování informací ze svých zasedání prostřednictvím časopisu Radioamatér.

RADIOAMATÉR

Časopis Českého radioklubu pro radioamatérský provoz, techniku a sport

Vydává: Český radioklub prostřednictvím společnosti Cassiopeia Consulting, a. s.
ISSN: 1212-9100.

Tisk: Tiskárna Printo, s. r. o., Dům Jára da Cimrmana II, Gen. Sochora 1379, 708 00 Ostrava.

Distributor: Send Předplatné s. r. o.; SR: Magnet-Press Slovakia, s.r.o.

Redakce: Radioamatér, Vlastina 23, 161 01 Praha 6, tel.: 241 481 028, fax: 241 481 042

WEB: www.radioamatér.cz, e-mail: redakce@radioamatér.cz, PR: OK1CRA.

Na adresu redakce posílejte veškerou korespondenci související s obsahem časopisu (příspěvky, výsledky závodů, inzeráty, ...) - vše nejlépe v elektronické podobě e-mailem nebo na disketě (na požádání zašleme diskety zpět).

Šéfredaktor: Ing. Jaromír Voleš, OK1JVJ.

Výkonný redaktor: Martin Huml, OK1FUA.

Stálý spolupracovník: Jiří Škácha, OK1DMU.

Sazba: Alena Dresslerová, OK1ADA.

WWW stránky: Zdeněk Šebek, OK1DSZ.

Vychází periodicky, 6 čísel ročně. Toto číslo bylo předáno do distribuce 21. 1. 2005.

Redakce upozorňuje:
Soukromá inzerce je zveřejňována ZDARMA

Uzávěrka příštího čísla je 25. 2. 2005

Předplatné: Pro členy Českého radioklubu je časopis bezplatnou členskou službou. Další zájemci jej mohou objednat na adrese redakce. Roční předplatné pro r. 2005 v ČR činí 288,- Kč (48,- Kč za číslo), v SR 342,- Sk (57,- Sk za číslo). Předplatné pro ČR zabezpečuje redakce. Předplatné pre Slovenskú republiku zabezpečuje: Magnet - Press Slovakia, s.r.o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel. / fax 00421 2 44 45 45 59 (předplatné), 00421 2 44 45 45 28 (administrativa), fax: 44 45 46 97, e-mail: magnet@press.sk.

Český radioklub (zkratka ČRK) je sdružením občanů, které sdružuje zájemce o radioamatérské vysílání, techniku a sport v ČR. Je členem Mezinárodní radioamatérské unie (IARU).

Předchozí předsedové: Ing. Karel Karmasin, OK2FD (1990 jako předseda přípravného výboru), Ing. Josef Plizák, OK1PD (1990-1991), Ing. Miloš Prostecký, OK1MP (1991-2004).

Předseda ČRK: Ing. Jaromír Voleš, OK1JVJ.

Členové Rady ČRK: místopředseda, vedoucí pracovní skupiny pro provozní předpisy: Ing. Jiří Němec, OK1AOZ; hospodář: Milan Folprecht, OK1VHF; IARU liaison, diplomový manažer: Ing. Miloš Prostecký, OK1MP; redaktor WWW stránek ČRK: Jan Litomský, OK1XU; vedoucí technické pracovní skupiny, vedoucí pracovní skupiny HST: František Dušek, OK1WC; vedoucí pracovní skupiny pro přípravu stanov, vedoucí pracovní skupiny pro správu nemovitostí: Radek Hofírek, OK2UQQ; vedoucí pracovní skupiny pro QSL službu: Ing. Josef Plizák, OK1PD; KV manažer: Stanislav Veit, OK1AU; ředitel OK/OM DX Contestu, výkonný redaktor časopisu Radioamatér: Martin Huml, OK1FUA; VKV a mikrovlnný manažer: Mgr. Karel Odehnal, OK2ZI; VKV Contest manažer: Ondřej Koloničný, OK1CDJ; koordinátor PR: Mgr. Petr Voda, OK1PV; technické soutěže mládeže: Vladislav Zubr, OK1IVZ; vedoucí pracovní skupiny pro regiony: Bedřich Sigmund, OK1FXX.

Další koordinátoři a vedoucí pracovních skupin: koordinátor sítě FM převaděčů: Ing. Miloslav Hakr, OK1VUM; koordinátor sítě majáků: Ing. František Janda, OK1HH; koordinátor AMSAT: Ing. Miroslav Kasal, OK2AQK; ROB/ARDF: Ing. Jiří Mareček, OK2BWN; vedoucí pracovních skupin - pro HF: Stanislav Veit, OK1AU; - pro VHF/UHF: Mgr. Karel Odehnal, OK2ZI; - pro mladé a začínající amatéry: Vladimír Zubr, OK1IVZ; - pro EMC, EUROCOM: Ing. Vladimír Mašek, OK1DAK; - pro Packet radio: Ing. František Janda, OK1HH; - ekonomické: Milan Folprecht, OK1VHF; - regionální: Bedřich Sigmund, OK1FXX; - pro Radioamatérský záchranný systém TRASA: JUDr. Vladimír Novotný, OK1CDA; - pro přípravu stanov ČRK: Radek Hofírek, OK2UQQ; - pro správu nemovitostí: Radek Hofírek, OK2UQQ; - pro přípravu provozních předpisů: Ing. Jiří Němec, OK1AOZ; - pro historickou dokumentaci: Ing. Tomáš Krejča, OK1DXD.

Poznámka: ČRK jako člen IARU spolupracuje s dalšími radioamatérskými organizacemi v ČR; ne všichni koordinátoři jsou členy ČRK.

Revizní komise ČRK: Stanislav Hladký, OK1AGE, Ing. Milan Mazanec, OK1UDN, Jiří Šticha, OK1JST.

Sekretariát ČRK: tajemník a tiskový mluvčí: Petr Čepelák, OK1CMU.

QSL služba ČRK - manažeri: Josef Zabavík, OK1ES, Lýdia Procházková, OK1VAY, Lenka Zabavíková.

Kontakty: Český radioklub, U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7, IČO: 00551201, telefon: 266 722 240, fax: 266 722 242, e-mail: crk@crk.cz, QSL služba: 266 722 253, e-mail: qsl@crk.cz, PR: OK1CRA@OK0PRG.#BOH.CZE.EU, WEB: <http://www.crk.cz>. Zásilký pro QSL službu a diplomové oddělení: Český radioklub, pošt. schr. 69, 113 27 Praha 1.

OK1CRA - stanice Českého radioklubu vysílá výjma letních prázdnin každou pracovní středu od 16:00 UTC na kmitočtu 3,770 MHz (+/- QRM) SSB a v pásmu 2 m na převaděčící OK0C (Černá hora, 145,700 MHz).

Krajští manažeri ČRK

Kraj	Jméno, adresa a kontaktní údaje
Středočeský	Leoš Linhart, OK1ULE , Na Výsluní 1296/8, 277 11 Neratovice 604 801 488, ok1ule@centrum.cz
Moravskoslezský	Ing. Milan Gregor, OK2TSE , J. Matuška 34, 700 30 Ostrava-Dubina 596 723 415, milangregor@volny.cz
Královhradecký	Bedřich Sigmund, OK1FXX , Spojených národů 1601, 544 01 Dvůr Králové 603 548 542, sigmund@elli.cz
Vysočina	Stanislav Burian, OK2BPV , Březinova 109, 586 01 Jihlava 567 313 713, stabur@volny.cz
Pizeňský	Pavel Pok, OK1DRQ , Sokolovská 59, 323 12 Pzeň 737 552 424, ok1drq@quick.cz
Pardubický	Bedřich Jánský, OK1DOZ , Družby 337, 530 09 Pardubice 466 643 102, ok1doz@seznam.cz
Liberecký	Ludvík Deutsch, OK1VEA , Podhorská 25 a, 466 01 Jablonec nad Nisou vea@quick.cz
Ústecký	Ing. Pavel Strahlheim, OK1IPS , Pražská 303, 417 61 Bystřany stroggy@mail.sdas.cz

Další krajští manažeri nebyli po sjezdu ČRK dosud jmenováni.

Na obálce: Jeden z programů pro závodění RTTY (viz článek na str. 15). Diplom radioklubu OK1OFP (viz informace na str. 11). Praktické provedení PSV metru z článku na str. 20. PA pro FT817 z dílny OK1DLY (viz článek na str. 28). Otočné kondenzátory (viz článek na str. 5).

Klubové zprávy

Radioamatérské setkání Tatry 2004

Sveta Majce, OK1VEY, ok1khl@holice.cz

Ve dnech 19. až 21. 11. 2004 se v Tatranských Matliároch uskutečnilo již 30. jubilejní Slovenské radioamatérské setkání. Tentokrát však bylo výrazně poznamenáno ničivou větrnou smrští, která se přes úpatí Tater přehnal v pátek v odpoledních hodinách.

Celé setkání se, jako již po mnoho let, odehrávalo v hotelovém komplexu Hutník. Většina účastníků tam bývá po tři dny ubytovaná, někteří z blízka tam pak přijíždějí buď jen na sobotu, nebo i na pátek, a zase se vrací domů. Tentokrát jich však kvůli povětrnostním podmínkám bylo podstatně méně. Účastníci, kteří se chystali do místa setkání v pátek odpoledne, se tam již nedostali a vraceli se zpod Tater domů.

Český radioklub a pořadatele holického setkání zastupovali prezentačním stánkem v samostatné klubovně členové Radioklubu OK1KHL Holice. Kromě holických sborníků, o které byl velký zájem, byl na stánku k dispozici informační materiál o Česku i o ČRK. Ve stánku probíhala videoprojekce s propagací radioamatérských aktivit a holického setkání. Velký zájem byl o volné výtisky časopisu Radioamatér, který je dle názorů mnoha návštěvníků v některých oblastech zajímavější než Radiožurnál.

Českou delegaci na setkání kalamita také přímo postihla. Ivan OK1MOW a Sveta OK1VEY v pátek odpoledne jeli autem do Popradu k rychlíku pro předsedu ČRK Jaromíra OK1VJV, který se setkání zúčastnil jako oficiální host SZR. Asi čtvrt hodiny po jejich průjezdu po silnici z Tatranské Lomnice do Velké Lomnice tuto silnici zavalily stovky spadlých stromů. O této kalamitě a svém velkém štěstí, že padajícím stromům o vlásek unikli, se cestující dozvěděli při spojení s hotelem, když tam hlásili velké zpoždění rychlíku, neboť na trať ve Štrbě také spadl strom. Marná byla snaha dostat se ještě ve večerních hodinách zpět na hotel. Hasiči před Tatranskou Lomnicí boj s kalamitou kvůli dalším padajícím stromům okolo deváté hodiny přerušili. Členové naší delegace museli přespát v Popradu a zpět na hotel se dostali až v sobotu dopoledne. Cesta do hotelu Hut-

ník trvala o mnoho déle než obvykle, protože bylo nutné se vyhýbat spadlým stromům. Je nutné vyjádřit obdiv těm, kteří dokázali zcela zatarasenou cestu uvolnit v tak krátké době.

Podle sdělení ředitele tatranského setkání Kurta, OM8AA, bylo na setkání přítomno – ubytováno z pátku na sobotu 230 účastníků, v noci došlo pak ještě 30 účastníků pěšky; v sobotu dorazilo ještě dalších 10. z toho bylo více jak dvě desítky účastníků z OK.

Setkání mělo standardní průběh. Sobotní dopolední zahájení se konalo v hotelové tělocvičně a bylo o hodinu odsunuto, aby se mohli dostavit ještě někteří účastníci z okolí. V úvodním více než hodinovém projevu prezident SZR Tono Mráz, OM3LU, zhodnotil činnost svazu za poslední rok. Informoval také o změnách, které hodlá vydat Telekomunikační úřad SR patrně k Novému roku, a které se dotknou radioamatérů. Jedná se především o rozšíření pásma 40 m v úseku 7,100–7,200 MHz, dále možné uvolnění pásma 50 MHz. Informoval také o připravovaných změnách v operátorských třídách. Uvažuje se o tom, že v OM budou dle doporučení dvě operátorské třídy. Do N (novické) třídy by měli být zařazeni současní držitelé třídy D, všichni ostatní pak budou zařazeni do A třídy (základní). V základní třídě se uvažuje o povinné CW a větších požadavcích na provozní znalosti. Navíc by tato skupina měla možnost dostávat povolení CEPT. Ze začátečnické třídy výš by se postupovalo na základě diferencních zkoušek. Nechají doběhnout vystavené průkazy CEPT a ty již nadále nebudou pro třídu N vystaveny. Definitivní znění zákona však v té době ještě nebylo známé.

Následně proběhlo vyhodnocení národních závodů a soutěží a předání diplomů a plaket. Přítomné krátce pozdravil také předseda ČRK Jaromír Voleš, OK1VJV.

V areálu hotelu Hutník v malých klubovnách bylo několik prodejních a informačních stánků firem, mimo jiné POINT Vídeň, Karas Ostrava a slovenské zastoupení firem Allamat a Elix. Plánovaná páteční večerní burza byla poměrně málo obsazená. Prodáválo tam celkem v pátek a v sobotu pokaždé asi 12 burziánů.

V průběhu soboty proběhlo také pár přednášek a KV a VKV forum. Odpoledne se také v tělocvičně uskutečnila burza. Oproti jiným létům však byla méně než poloviční.

V sobotu večer setkání ukončil tradiční HAM FEST. Kromě hudby s tancem byla i velmi bohatá tombola se zajímavými a hodnotnými cenami od sponzorů setkání.

Po nedělní snídani se účastníci rozjížděli domů a byli šokováni zdevastovanou krajinou. V noci na neděli napadlo dost sněhu,

kteří však poničení krajiny ještě více zvýraznil. Je nutné poděkovat organizátorům, že i přes mimořádné komplikace proběhlo setkání na úrovni a Vysokým Tatram popřát co nejrychlejší regeneraci. Bohužel rozmary počasí v tomto termínu jsou nevyzpytatelné, možná lépe by bylo se sejít v jiném termínu.

<5105>

Vzpomínka na Herberta Grünhuta, OK1HEA

V únoru uplyne už rok od chvíle, kdy nás ve věku nedožitých 71 let náhle opustil náš dobrý kamarád, přítel „Harry“ Grünhut, OK1HEA, jeden z posledních pamětníků éry bývalého ČAVu v Jablonci nad Nisou, ex OK RP 5018 z roku 1948. Byl dlouholetým operátorem někdejší OK1OJA, později OK1KJA, a od r. 1993 v OK1KEP. Představoval živou a nikdy nenapsanou kroniku událostí, které v uplynulých 55 letech tvořily historii našeho hnutí v jabloneckém regionu. Byl všestranným perfekcionista, a to jak v provozu, tak v technické činnosti. Cokoliv vlastníma rukama ve skromných podmínkách panelákového bytu vytvořil, má esteticky profesionální punc. Vysoká kultura jeho verbální komunikace v češtině a němčině na pásmech byla v příkrém rozporu s nyní obvyklou nicotností a vulgárností, jichž jsme v provozu často svědky. Patřil mezi ty, kdož celé své bytí věnovali ušlechtilé myšlence radioamatérismu, po kterých zůstává mezera, ale i světlá památka v srdcích našich současníků. Bude nám moc chybět.

OK1GS za kolektivy OK1KEP, OK1UON, OK1KJA

Připomínky ČRK k návrhu nových Povolovacích podmínek

Ing. Jiří Němec, OK1AOZ, ok1aoz@post.cz

Vážení kolegové radioamatéři, radou Českého radioklubu jsem byl pověřen vedením pracovní skupiny pro přípravu nových Povolovacích podmínek. Mými spolupracovníky byli jmenováni: OK1AU, OK1MP, OK1VHF, OK1XU a OK8YD. Nedlouho po našem jmenování obdržel ČRK od Českého telekomunikačního úřadu návrh vyhlášek k novele Zákona o elektronických komunikacích, týkajících se amatérské radiokomunikační služby. Na připomínky k obsahu těchto vyhlášek jsme měli k dispozici 18 dní. Termín to byl téměř šibeniční, vzhledem k závažnosti obsahu předložených návrhů. Neprodleně jsme zmíněné návrhy zveřejnili na webových stránkách ČRK s uvedením své e-mailové adresy pro zaslání připomínek.

Pracovní skupina se začala scházet na téměř pravidelných týdenních schůzkách a problematikou se zabývala s plnou odpovědností. Na její jednání byli přizváni i zástupci jiných názorových skupin, včetně nečlenů ČRK, rovněž jednání a vyslechnutí argumentů předkladatele návrhu vyhlášek nebylo opomenuto. S plnou zodpovědností mohu prohlásit, že to nebyla jednání lehká vzhledem k velice závažné problematice pro radioamatéry a názorovým rozdílem. K závěrům se pracovní skupina dopracovala, což hodnotím velice pozitivně.

Výsledkem naší činnosti, podpořené desítkami připomínek členů i nečlenů ČRK, jsou níže uvedené připomínky, projednané a doplněné na jednání Výkonného výboru ČRK dne 7. prosince 2004 a zasláné předkladateli.

„Povolovací podmínky“ vzniklé na základě těchto připomínek by měly být velice liberální, nemající v dosavadní historii našeho hobby obdoby, odpovídající současnému a budoucímu trendu

v EU. Je na nás všech, abychom je v duchu Hamspiritu dokázali v praxi realizovat.

Touto cestou děkuji všem, kteří se svými připomínkami podíleli na konečném znění tohoto materiálu a zároveň se omlouvám všem, kterým nebylo možno, z jakýchkoli důvodů, vyhovět.

Ing. Jiří Němec OK1AOZ, místopředseda ČRK a vedoucí pracovní skupiny pro přípravu PP

Připomínky

A) k návrhu vyhlášky o technických a provozních podmínkách amatérské radiokomunikační služby

§ 2 odst. 4

Platnost oprávnění prodloužit na dobu 10 let.

§ 4 odst. 2, písmeno b

Třída N (Novice) – maximální výstupní výkon do 10 W. Doplnit kmitočtová pásma uvedená v příloze č. 1 v tab. č. 2:

pásmo od – do	Status
1,830 - 1,850 kHz	P
1,850 - 2,000 kHz	NIB
3,550 - 3,700 kHz	P
21,050 - 21,200 kHz	P
28,050 - 28,400 kHz	P

Třída A (HAREC) doplnit kmitočtová pásma uvedená v příloze č. 1 v tab. č. 1:

pásmo od – do	Status
7,100 - 7,200 kHz	P

§ 4 odst. 6

Špičkový výkon vysílacího zařízení nahradit výkonem efektivním.

§ 6 odst. 3

Aplikovat na stanice obecně, nejen pro klubové stanice.

§ 13 odst. 3

Operátoři třídy A nejsou změnou předpisu dotčeni, operátoři třídy B, C a D se převádějí do třídy A.

B) k návrhu vyhlášky o způsobu tvorby volacích značek, identifikačních čísel a kódů, jejich používání a o druzích radiokomunikačních služeb, pro které jsou vyžadovány

§ 4 odst. 1

Sjednotit dobu zařazení vlastní volací značky s § 9 odst. 1 předchozí vyhlášky.

C) k návrhu vyhlášky o rozsahu požadovaných údajů v žádosti o udělení oprávnění k využívání rádiových kmitočtů

§ 2 odst. 8

V bodě a požadovat pouze ustanovení aa.

D) k návrhu vyhlášky o náležitostech přihlášky ke zkoušce k prokázání odborné způsobilosti k obsluze vysílacích rádiových zařízení, v rozsahu znalostí potřebných pro jednotlivé druhy odborné způsobilosti, o způsobu provádění zkoušek, o druzích průkazů způsobilosti a době jejich platnosti

§ 4 odst. 4

... pro získání průkazu podle písmene h) je pro získání průkazu operátorské třídy A (HAREC) věk 15 let a pro získání průkazu operátorské třídy A ...

§ 8 odst. 5

b) pro oprávnění podle § 10 odst. 1 písmeno h) operátorská třída A (průkaz HAREC) u uchazečů ve věku od osmnácti let údaje podle doporučení CEPT T/R 61-02.

c) pro oprávnění podle § 10 odst. 1 písmeno h) operátorská třída A u uchazečů do osmnácti let věku a u operátorské třídy N (průkaz Novice).

Za Český radioklub

Ing. Jaromír Voleš, předseda Českého radioklubu

<5104>

Silent Key

Josef Mach, OK1AC

Oznamujeme smutnou zprávu, že dne 8. prosince 2004 zemřel po těžké nemoci ve věku 79 let Josef Mach, OK1AC.

Pepík byl výborný radioamatér, kamarád a telegrafista. V padesátých letech byl nadšeným DX-manem a CW provozem hravě splnil podmínky DXCC CW. Vysílal z Vrchlabí, ale s rostoucím rozšířením TV vysílání a vzniklým TVI provozem na KV omezil. Přestěhoval se do Prahy, ale tam v centru města měl rovněž špatné podmínky pro vysílání. Po odchodu do penze bydlel v Levinské Olešnici u Nové Paky a s novým úsilím, radostí a zájmem se začal znovu objevovat CW na KV pásmech a fonicky na VKV.

Pepa byl člověkem, který nikoho nezarmoutil a o svých životních prožitcích uměl nejen poutavě, ale i s humorem vyprávět. Ve své podkrkonošské chalupě s nadšením vítal každou návštěvu, zejména když tam po smrti své XYL zůstal bydlet sám. Byl doslova „skalním radioamatérem“, pro kterého HAM SPIRIT, kvalita

vysílání a kultura projevu na pásmu byly naprosto samozřejmé pojmy a vždy se jimi řídil. Tak na něho budeme i vždy vzpomínat!

Radiokluby OK1KMP, OK1ODX a OK1RDX, Nová Paka

Vladimír Fanta, OK2BSA

Dne 8. 12. 2004 zemřel ve věku nedožitých 62 let po dlouhé a těžké nemoci dlouholetý radioamatér Vladimír Fanta z Valašského Meziříčí, OK2BSA. Patřil mezi velmi aktivní radioamatéry, především provozem SSB i CW na pásmech KV. Přes toto své zaměření nechyběl na Polních dnech VKV kolektivy OK2KNP. Své zkušenosti z provozu rád předával jiným. Vychoval také řadu nových telegrafistů. Opustil nás kamarád, dobrý člověk, člen Českého radioklubu a kolektivy OK2KNP. Vzpomínejte na Vladimíra s námi.

Za RK OK2KNP Pavel, OK2SJP

Karel Zahout, OK1ADW

31. 12. 2004 nás po dlouhé nemoci navždy opustil OK1ADW, Karel Zahout z Příbrami. Kdo jste ho znali, věnujte mu vzpomínku.

Marie, OK1MWW

Jiří Sklenář, OK1WB

Radioklub OK1KHK s hlubokým zármutkem oznamuje, že dne 3. ledna 2005 navždy odešel ve věku nedožitých 69 let náš kamarád Jiří Sklenář, OK1WB, ex OK1WBK.

Jirka byl zapáleným závodníkem na VKV, kde obsazoval vždy přední místa. Byl organizátorem a vyhodnocovatelem Vánočních VKV závodů. Rovněž byl výborným technikem a konstruktérem, především VKV zařízení. Od založení Radioamatérské školy pro přípravu k operátorským zkouškám také spolupracoval s Radioklubem OK1KHL Holice jako vedoucí lektor, odkud ho zná spousta nových operátorů.

Jeho příkladné kamarádství a zasvěcené technické přednášky nám budou chybět a uchováme si na něj krásnou vzpomínku.

Ivan Kohout, OK1MOW

Klubové zprávy

Podmínky soutěže „OK Maraton – o Putovní pohár Josefa Čecha, OK2-4857“

platné od 1. 1. 2005

!!! V listopadu nebyly ještě známy nové předpisy ARS. Eventuelní změna kategorií bude jako dodatek podmínek. !!!

Pro zvýšení provozní zručnosti operátorů a soustavné práce na pásmech vyhláší Český radioklub tuto ojedinělou vytrvalostní soutěž, v které jsou účastníci vedeni bez nutnosti na členství v jakékoliv organizaci.

Všeobecně

- Soutěž probíhá vždy od 1. 1. do 31. 12. na všech HAM pásmech a všemi povolenými druhy provozu.
- Soutěž je určena i zahraničním účastníkům, kteří se zařadí do pro ně nepřijatelnější kategorie. V kategoriích SWL musí dodržet věkovou kategorii a v kategoriích HAM pak maximální povolený výkon, povolený druh provozu a pásma včetně jejich segmentů v dané třídě dle provozních předpisů (vyhl. 201/2000 Sb., doporučení IARU apod.). Hodnocení je shodné se stanicemi OK.
- Spojení se stejnou stanicí lze započítat na stejném pásmu a stejným druhem provozu jen jednou denně, což nepatří u víceetapových závodů (například „Vánoční závod“ a „OK SSB (CW) závod“) a také při dětských závodech (například „Velikonoční závod“/„Velikonoční závod dětí“ a „Polní den mládeže“/„Polní den - 3. sub-regionální závod“).
- Všechny body platí za činnost bez rozdílu QTH jak na území republiky, tak i v jiné zemi DXCC.
- Soutěžící s více značkami (vlastní a závodní / příležitostná) si počítá body za spojení za každou značku zvlášť, ale přídatné body si počítá za všechny značky dohromady. Soutěžící smí mít aktivitu v několika kategoriích současně.
- Změní-li soutěžící třídu, je od měsíce, v němž ke změně došlo, hodnocen v nové kategorii. Změnu je povinen zapsat do hlášení za měsíc, v kterém ke změně došlo. V případě, že by i nadále chtěl být hodnocen například v kategorii „HAM - VKV dle třídy D“, musí vyhodnocovatele na tuto skutečnost upozornit.
- Soutěžící na prvních třech místech všech kategorií celoročního hodnocení obdrží diplomy, případně věcnou cenu. Diplomy za účast také dostanou všichni bez ohledu na pořadí do osmnácti let věku a první tři zahraniční účastníci v každé kategorii. Bude-li mít pořadatel prostředky, měl by každý v kategorii „TOP TEN“ dostat věcnou cenu.
- Soutěžící na prvních místech v každé kategorii předloží deník ke kontrole. Vyhodnocovatel chybně spočítané body opraví. Vyhodnocovatel má právo vyžádat si ke kontrole podklady k hlášení. Jestliže na vyžádání vyhodnocovatele soutěžící nezašle LOG ke kontrole, smí ho diskvalifikovat, zvláště tam, kde je důvodné podezření z nepoctivosti. Rozhodnutí pořadatele nebo vyhodnocovatele je konečné.
- Soutěžící prohlašuje, že údaje uvedené ve formuláři hlášení souhlasí s LOGem a těmito podmínkami soutěže a že dodržel provozní předpisy (vyhl. 201/2000 Sb., doporučení IARU apod.).

Kategorie

1. SWL od 19 let. Posluchač zaznamenává do LOGu datum, čas, pásmo, druh provozu, obě volací značky korespondujících stanic a reporty. Účastní-li se soutěží s koncesí v někte-

ré SWL i HAM kategorii současně, musí vést odděleně LOGy. Pracuje-li posluchač pod více SWL značkami, počítá si body za spojení za každou značku zvlášť, ale přídatné body si počítá za všechny značky dohromady (tedy přídatné body si počítá jen jedenkrát). Do soutěže si SWL započítává přídatné body i body za spojení uskutečněná na RK (jiného koncesionáře). V takovém případě si SWL body počítá odděleně od bodů za odposlechnutá spojení; musí vést odděleně svůj LOG od LOGu RK (jiného koncesionáře); v LOGu pro SWL nesmí být v témže čase uváděna značka, na kterou vysílal, ani jako stanice slyšená, ani jako značka protistanice; tato spojení musí mít potvrzená od VO RK nebo jeho zástupce (jiného koncesionáře). V této kategorii jsou soutěžící po celý rok, ve kterém dosáhli k 1. 1. věku 19 let a více.

2. SWL od 15 do 18 let. Viz výše. V této kategorii jsou soutěžící po celý rok, ve kterém dosáhli k 1. 1. věku 15 až 18 let.
3. SWL od 11 do 14 let. Viz výše. V této kategorii jsou soutěžící po celý rok, ve kterém dosáhli k 1. 1. věku 11 až 14 let.
4. SWL do 10 let. Viz výše. V této kategorii jsou soutěžící po celý rok, ve kterém dosáhli k 1. 1. věku 10 let a méně.
5. RK a SWL RK. V této kategorii se hodnotí spojení všech operátorů na značku klubové stanice. Je určena i posluchačům, pracujícím kolektivně pod jednou značkou (například OKL 1000 = SWL RK).

6. HAM - VKV dle třídy D. Do této kategorie budou zařazeni všichni koncesionáři třídy D a vyšších tříd na vlastní žádost. Těmto se budou počítat pouze uskutečněná spojení na VKV, a to za podmínek pro třídu D dle provozních předpisů (maximální povolený výkon, pásma apod.). V této kategorii si soutěžící mohou přičíst i některé přídatné body za práci pod značkou RK. Omezení: smí si připočítat přídatné body, které vznikly jen při závodech, a to v kolonkách „Počet nových zemí VKV:“, „Počet nových velkých čtvrců VKV:“ a „Počet nových OK/OM sufixů VKV:“; smí si přičíst přídatné body, které získal jen svou činností - nesmí si přičíst body za spojení, které dělal někdo jiný v RK nebo za spojení s pomocí další osoby během závodu (musí být v pozici jako ostatní sólo operátoři v této soutěžní kategorii); nesmí si přičítat body v případě, že nedodrží při účasti na RK maximální povolený výkon, povolený druh provozu a povolená pásma pro tuto kategorii; nepočítají se odposlechy.

7. HAM - dle třídy C. Viz výše. Při účasti na RK se přídatné body započítávají i za KV, soutěžící musí navíc dodržet povolené KV segmenty.

8. HAM - dle třídy A + B. Viz výše. Soutěžící dle třídy „B“ musí dodržet maximální povolený výkon.

9. TOP TEN. Do této kategorie bude na závěr soutěže zařazeno automaticky vždy 10 nejlepších stanic v absolutním pořadí bez rozdílu kategorií. Vítěz pak obdrží „Putovní pohár Josefa Čecha, OK2-4857“.

Body za QSO

KV: CW = 3, SSB = 1, DIGI DIR = 5 a DIGI VIA další zařízení = 2 body

VKV: CW = 5, SSB = 3, FM DIR = 3, FM VIA převaděč = 1, DIGI DIR = 10 a DIGI VIA další zařízení = 2 body

Přídatné body

- za předpokladu, že soutěžící zašle vyhodnocovateli závodu deník nebo hlášení (dle propozic závodu) ale-

spoň ke kontrole (nemusí nutně zasílat deník k vyhodnocení):

100 bodů za účast v každém závodě nebo soutěži (mimo soutěž „OK Maraton“). SWL si navíc body počítají pouze tehdy, má-li závod nebo soutěž i SWL kategorii (nepatří pro práci na RK nebo pro značku koncesionáře).

50 bodů za každé druhé a další pásmo, na kterém bylo uskutečněno minimálně jedno spojení při účasti ve vícepásmových závodech.

50 bodů za každých 200 spojení (vícepásmové závody = ze všech pásem dohromady).

1 500 bodů za účast v „OK/OM DX Contestu“ (i s výše uvedenými body).

50 bodů jen pro HAM kategorie při závodě za dozoru nad operátorem bez vlastní koncese nebo s nižší operátorskou třídou. A to za předpokladu, že se soutěžící z uvedeného důvodu závodu jinak neúčastní (symbolické body).

- a dále:

30 bodů jen pro SWL kategorie, naváže-li soutěžící na RK (značku koncesionáře) alespoň jedno spojení v měsíci.

30 bodů jen pro kategorii RK & SWL RK za každého operátora, který naváže na klubové stanici alespoň pět spojení v měsíci.

30 bodů jen pro kategorii RK & SWL RK za každého operátora, který dělá dozoru nad operátory bez vlastní koncese nebo s nižší operátorskou třídou na klubové stanici. A to v případě, že se jedná minimálně o 30 spojení v měsíci (za všechny dozorované operátory dohromady).

- jednou za soutěž:

100 bodů za každou novou zemi DXCC na KV pásmech.

200 bodů za každou novou zemi DXCC na VKV pásmech.

30 bodů za každý nový prefix na KV pásmech.

100 bodů za každý nový WWL locator-square (například JN79 atd.) na VKV pásmech.

50 bodů zvlášť za sufixy OK a OM stanic na KV pásmech - počítá se jen první a poslední písmeno sufixu (u dvoupísmenných značek obě, jednopísmenné se nepočítají; například OK1AR, OK2AR a OM1AR je 150 bodů).

50 bodů zvlášť za sufixy OK a OM stanic na VKV pásmech (platí výše uvedené).

Hlášení

Formuláře jsou u vyhodnocovatele a pořadatele, dále v sítích PR a IN. Formuláře jsou doporučeny, hlášení lze zaslat i jiným způsobem (ale tak, abychom se v něm vyznali). Hlášení se vypočítá tak, že se sečtou body za spojení za počítané období + přídatné body + body z minulého období, toto je pak celkový výsledek za soutěžní období (v prvním hlášení se žádné body z minulého období nepočítávají). Soutěžící může zaslat s hlášením zároveň seznam přídatných bodů. Na prvním hlášení soutěžící uvede své jméno a příjmení, volací značku, rok narození (platí pro kategorie SWL a pro všechny do osmnácti let), kategorii, ve které má být hodnocen a případně i přesnou adresu, chce-li zasílat výsledky klasickou poštou. Bodový výsledek uvedený v posledním hlášení je současně celoročním deklarovaným výsledkem soutěžícího. Hlášení zasílejte nejpozději do 15. dne každého následujícího měsíce vyhodnocovateli, doporučujeme nejpozději však jednou za čtvrt roku (do 15. 4., 15. 7., 15. 10. a 15. 1.), i tak lze zaslat jen jedno celoroční hlášení (termíny jsou jako doporučení, aby byl vidět v soutěži vývoj). V soutěži bude hodnocen každý účastník, který během roku zašle hlášení minimálně za jeden měsíc.

Setkání nejen šumperských radioamatérů

Ing. František Pohl, OK2SK, pohlf@sumperk-net.cz

Pořadatel: Český Radioklub, U Pergamenky 3, 170 00 PRAHA 7

OK1CRA@OKOPRG; crk@crk.cz; 266 722 240

Vyhodnocovatel: AVZO TŠČ Z.O. NERATOVICE - OK1KMG, Kostecká 154, 277 11 NERATOVICE

OK1KMG@NAGANO; okmaraton@crk.cz; 604801488 (Leoš OK1ULE)

Vyhodnocovatel se zároveň zavazuje: Pravidelně každý měsíc vyhodnocovat soutěž a uveřejňovat měsíční výsledky v síti IN (<http://www.crk.cz/CZ/OKMARATONC.HTM>) a PR (ZAVODY), kde budou taktéž podmínky, formulář hlášení, výsledky s komentáři a aktuální informace (jsou součástí komentářů výsledkových listin). Poskytovat měsíční výsledky ke zveřejnění sekretariátu ČRK pro vysílání OK1CRA. Automaticky poštou obdrží od ČRK výsledkové listiny či soutěžící, od kterých vyhodnocovatel dostane poštou hlášení.

Originál těchto podmínek je založen u pořadatele a vyhodnocovatele.

<5103>

Otočné kondenzátory pro amatérské využití

Šlávěk Zeler, OK1TN, info@anteny-zach.cz

Hlavní zdroj otočných kondenzátorů – inkurantní přístroje, válečné vysíláče – pomalu vysychá. Při návrzích a realizaci nových přístrojů je nutné se přizpůsobovat typům a vlastnostem vypracovaných ladičků. Nespočet různých typů, nedostupnost a vysoké ceny z dovozu – to byly argumenty, proč jsme se rozhodli pro výrobu vlastních kondenzátorů. Zesilovače výkonu, anténní tunery a jednoduché elektronické doplňky jsou asi posledními články ve vysílacím řetězci, které je možno doma vyrobit. Doufáme, že k realizaci těchto zařízení naše výrobky pomohou.

Základ výroby kondenzátoru tvoří raznice, která umožňuje vyseknout požadovaný tvar statoru i rotoru. S naším nástrojem můžeme vyrobit dvě velikosti kondenzátorových plechů. Vyražené plechy se musí vyvrtat v přesném přípravku, zvlášť statorové a zvlášť rotorové. Ostré hrany, které vzniknou při vysekávání, se odstraňují chemicky. Tato úprava je velmi důležitá, aby při napěťovém namáhání nedocházelo k sršení a tím ke snížení zatížitelnosti kondenzátoru samotného.

Dalším velmi důležitým článkem je izolant, který odděluje rotor a stator. První kondenzátory jsme řešili plastovým čelem, do kterého jsme vlisovali mosazné lůžko, sloužící jako kuličkové ložisko. Zadní část hřídelky byla uložena na jedné kuličce ve stavěcím šroubu. I když jsme použili plast vlastnostmi srovnatelný s keramikou, nenašly tyto výrobky širší uplatnění.

Pro větší elektrickou zatížitelnost jsme investovali do výroby nástroje pro lisování keramických izolátorů. Tím se zmenšila i počáteční kapacita, důležitá pro vf obvody v zesilovačích výkonu. Dalším důležitým faktorem kvalitního konden-

Dne 20. listopadu 2004 proběhlo tradiční radioamatérské setkání v Šumperku v prostorách firmy Pars HOLDING s.r.o. Tak jako vždy se jednalo nejen o osobní setkání, ale především o seminář zvaný „Parametry transceiverů uváděné jejich výrobci a jak jim rozumět“. Na toto téma přednášel Ing. Vladimír Mašek, OK1DAK, přední odborník v oblasti telekomunikací a radiové sluchitelnosti. A o tom, že asi dvouapůlhodinovou přednášku měl skutečně zajímavou a na vysoké úrovni, svědčil fakt, že všichni účastníci jí vyposlechli až do samotného konce. Posluchači tak měli možnost se seznámit s často uváděnými pojmy jako např. činitel šumu, šumové pozadí, citlivost, blokování silným signálem, intermodulační odolnost, IP bod, selektivita atp. Zároveň měli ojedinělou možnost se v diskusi seznámit s výsledky měření ARRL některých transceiverů včetně jejich porovnání, ze kterého mj. vyplynulo, že celkově a zejména pak v úrovni postranního šumu a v odolnostech je transceiver IC 7800 v současnosti dle přednášejícího na špici pomyslného žebříčku. Setkání bylo na závěr obohaceno informacemi od Ing. Petra Člupného, OK1NS, včetně předvedení fotografií z jeho expedice na St. Maarten. Účastníci setkání měli také možnost shlédnout výstavku některých vojenských zařízení, kterou ze své sbírky připravil a předvedl Vašek, OK2PVB.

Příjemnou atmosféru vytvořilo samotné prostředí a také dobrý oběd. Škoda jen, že uvedený den se projevila zima se svými vrtochy, která některým zájemcům ze vzdálenějších míst republiky znemožnila se setkání účastnit. Poděkování patří všem, kteří se zasloužili o zdárný průběh setkání – to znamená i všem zúčastněným.

<5106>

zátoru jsou distanční podložky mezi statorovými plechy, které musí být vyrobeny s přesností 0,05 mm. V opačném případě by kondenzátor neměl stejné mezery a nastavení souběhu by bylo velmi obtížné. Tyto distance vyrábíme ve velikostech 3/4/5 a 8 mm. To umožňuje zhotovit kondenzátor pro různá napětí. Počtem složených plechů pak lze měnit kapacitu podle požadavku. V předním mosazném sloupku je uloženo klasické kuličkové ložisko s otvorem 6 mm. Vzhledem k použitému ložisku lze hřídel vyrobit pouze pro tento průměr. Pro upevnění keramických izolátorů jsou na tomto dílu vyfrézovány drážky a vyříznuty závit M4. V zadním dílu ze stejného materiálu je závit M8/1 pro jemné nastavení mechanické tuhosti při otáčení kondenzátoru. V obou těchto dílech jsou ve spodní části závit M4 pro uchycení do zařízení. Keramické izolátory jsou spojeny mosaznými svorníky se závitem M4. Aby nedocházelo k samovolnému uvolnění, jsou mosazné matky po konečném seřízení zbarveny. Plastové podložky,

vložené mezi upevňovací šrouby, brání destrukci keramického izolátoru při pnutí.

Základní typy kondenzátorů vyrábíme na základě vlastních zkušeností z výroby zesilovačů a tunerů. Rovněž rozteče u statorových plechů volíme na obvyklé napětí, které se vyskytuje pro dostupné, u nás používané elektronky. Pro další využití, třeba pro magnetické antény a souměrné anténní členy, připravujeme další varianty kondenzátorů, které budou popisovány na našich webových stránkách www.anteny-zach.cz

Výroba nástrojů spolu s lisem a dalšími přípravky představovala investice za čtvrt milionu korun. To zmiňuji jen proto, že mnoho radioamatérů nedokáže přijmout ceny, za které jsou kondenzátory prodávány, i když jsou až třetinové v porovnání s dovozem z USA nebo z Anglie.

Doufám, že naše kondenzátory pomohou při stavbě zařízení, zmíněných v úvodu.

Viz obrázek na titulní straně.

<5125>